

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **nezl. J. S.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 8. 2008, č. j. 32 Az 14/2008 - 45,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 8. 2008, č. j. 32 Az 14/2008 - 45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 25. 8. 2008, č. j. 32 Az 14/2008 - 45, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 25. 2. 2008, č. j. OAM-140/VL-01-K04-2008, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení §§ 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že v předchozím správním řízení nebyl stěžovatel zkrácen na svých právech. Narodil se na území České republiky, nebyl a nemohl být v Kazašské republice pronásledován za uplatňování svých politických práv a svobod či se důvodně obávat pronásledování pro některý z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Pokud jde o možné obavy z budoucího pronásledování pro případ návratu, konkrétně z důvodů náboženského, kterého se dovolával, krajský soud konstatoval, že téhož dne zamítl jako nedůvodné žaloby rodičů a bratra stěžovatele v řízeních vedených pod sp. zn. 32 Az 71/2007 a 32 Az 72/2007 a vzhledem k této skutečnosti ji neshledal důvodnou. Podle

názoru krajského soudu tedy nebylo prokázáno, že by stěžovateli v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. V Kazašské republice v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a vycestování stěžovatele nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Podle Informace ministerstva zahraničí ze dne 25. 5. 2007 nehrozí neúspěšným žadatelům o azyl v případě jejich návratu do Kazašské republiky postih ze strany státních orgánů.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž uvedl, že jeho rodiče a bratr stěžovatele podali proti rozsudkům krajského soudu kasační stížnosti, které současně připojil. Namítal, že splňuje podmínky ustanovení § 13 zákona o azylu pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, neboť azyl měl být rodičům stěžovatele po právu udělen. Stěžovatel splňuje i důvody pro udělení doplňkové ochrany, neboť vážná újma která mu hrozí, spočívá v obavě z ponižujícího zacházení nebo trestání. Stěžovatel se obává pronásledování z náboženských důvodů. Závěr o nedůvodnosti strachu z pronásledování nelze učinit pouze na podkladě skutečnosti, že se stěžovatel narodil v České republice. Mají-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství jeho rodiče a bratr, pak je tento předpoklad naplněn také u stěžovatele. Rodičům stěžovatele v Kazachstánu hrozí sankce za nesplnění povinnosti registrace. Bez ohledu na to, zda jde o hrozící trest vězení či pouze pokutu, uložení jakéhokoliv trestu se citelně dotkne i stěžovatele a i pro něho bude ponižující. Skutková zjištění správního orgánu trpí shodnými vadami jako ve věci otce stěžovatele. Pokud krajský soud odkázal na zamítavé rozsudky ve věcech rodičů stěžovatele, tyto rozsudky nejsou podle stěžovatele přezkoumatelné a řízení bylo zatíženo vadami. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakovalo argumenty uvedené v řízení před krajským soudem a v podrobnostech odkázalo na své rozhodnutí. Ministerstvo se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu a navrhlo zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud po konstatování přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. O přijatelnou kasační stížnost se podle citovaného usnesení může jednat i tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat i tehdy, pokud krajský soud a) ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo b) v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Protože stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití kritérií nastíněných v citovaném usnesení a dospěl k závěru, že procesní postup krajského soudu byl v rozporu se zákonem a toto pochybení mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. „Přesah vlastních zájmů stěžovatele“ ve smyslu § 104a s. ř. s. je v dané věci nutno vidět v zájmu na procesních právech účastníků řízení jako nástroje k ochraně jejich práv hmotných. Kasační stížnost je proto přijatelná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vadu uvedenou v odst. 3, k níž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že závěr o nedůvodnosti strachu z pronásledování z důvodu náboženství nelze učinit pouze na podkladě skutečnosti, že se narodil v České republice, neboť mají-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství jeho rodiče a bratr, pak je tento předpoklad naplněn také u stěžovatele. Ohledně možnosti udělení mezinárodní ochrany nezletilým žadatelům Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že „opustil-li žadatel o udělení azylu zemi původu před nabytím plné způsobilosti k právním úkonům, svědčí mu kromě jeho vlastních důvodů rovněž důvody pro udělení azylu uplatněné jeho zákonnými zástupci, a to i tehdy, dosáhl-li žadatel zletilosti před podáním žádosti o udělení azylu“ (podle rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 Azs 31/2007 - 58, publ. pod č. 1423/2008 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 3 Azs 24/ 2008 - 73, dostupném na www.nssoud.cz, v němž se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval problematikou možnosti pronásledování dětí vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu a možnosti udělení doplňkové ochrany v jejich případě, uvedl, že tento závěr se vztahuje i na žadatele narozené až po opuštění země původu jeho zákonnými zástupci. V tomto rozsudku také Nejvyšší správní soud uvedl, že si lze jistě představit případy, kdy důvody udělení mezinárodní ochrany budou svědčit pouze jednomu z rodičů, nikoli však již ostatním členům rodiny, nebo naopak pouze dítěti či dětem, nikoli však již některému z jejich rodičů. Zásadně však platí, že nezletilé děti sledují osud svých rodičů a pokud tedy rodičům reálně hrozí v zemi původu pronásledování, jsou v důsledku své osobní závislosti na nich ohroženy takovým pronásledováním, ať už přímo či nepřímo, také ony. Tento „standardní“ model pak platí rovněž v projednávaném případě, kdy potíže se státními orgány pro své náboženské vyznání tvrdí oba rodiče stěžovatele a míra jeho závislosti na nich je vzhledem k jeho nízkému věku velmi vysoká. V případě stěžovatele je Nejvyššímu správnímu soudu z úřední činnosti známo, že na základě kasační stížnosti byly zrušeny rozsudky krajského soudu ve věcech jeho rodičů a bratra. Již samotná skutečnost, že rozsudky týkající se rodičů stěžovatele byly zrušeny, je logicky důvodem pro zrušení rozsudku týkajícího se nezletilého stěžovatele, neboť mu svědčí stejné důvody, které v azylovém řízení uvedli jeho rodiče a které budou předmětem dalšího řízení.

Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že námitkami týkajícími se povinností registrace náboženské komunity v zemi původu, se již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval a dospěl k závěru, že ačkoliv zde spojitost s důvodem náboženství je, požadavek na

registraci náboženských skupin v Kazachstánu není do té míry diskriminační, aby ho bylo možno považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2008, č. j. 8 Azs 23/2008 - 75 a ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 Azs 12/2008 - 98, oba dostupné na www.nssoud.cz).

K námitce stěžovatele, že uložení jakéhokoliv trestu se citelně dotkne i jeho osoby a i pro něj bude ponižující, Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že ne každé jednání, které by mohlo být případně kvalifikováno jako porušení svobody náboženského vyznání, dosahuje intenzity pronásledování či vážné újmy. Tato námitka je tudíž sama o sobě nedůvodná. To ovšem nezabavuje ministerstvo povinnosti hodnotit tento aspekt při posuzování pronásledování na kumulativním základě, tj. „zda konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí dosáhly jednotlivě či ve svém souhrnu (kumulativně) takové intenzity, aby je bylo lze považovat za „opatření působící psychický nátlak“ ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 - 129, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2009

senátu

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně

